

Nasjonal
kommunikasjons-
myndighet

Samferdselsdepartementet
Postboks 8010 Dep.
0030 OSLO

Vår ref.:1800500
Vår dato: 20.7.2018

Deres ref.:
Deres dato:

Saksbehandler: Eivind Skaar Briseid

Oversendelse av klage fra Telenor – Nkoms pålegg om retting av Telenors tilgangspriser for fiberbasert Bredbåndsaksess

Vedlagt oversendes klage fra Telenor ASA (Telenor) datert 18. mai 2018. Klagen gjelder Nasjonal kommunikasjonsmyndighets (Nkom) vedtak 20. april 2018 om pålegg om retting av Telenors tilgangspriser for fiberbasert Bredbåndsaksess (Rettevedtaket).

1. Bakgrunn

Telenor ble i Nkoms vedtak av 20. januar 2014 (Marked 5-vedtaket) utpekt som tilbyder med sterk markedsstilling i grossistmarkedet for Bredbåndsaksess (Marked 5) og pålagt en rekke særskilte forpliktelser, herunder tilgangsplikt for fiberbasert Bredbåndsaksess og krav om ikke-diskriminering.

Nkom fattet 27. august 2015 vedtak om oppfølging av kravet til ikke-diskriminering for fiberbasert Bredbåndsaksess ved bruk av marginskvistest (Marginskvisvedtaket). Marginskvisvedtaket med tilhørende vedlegg (Prinsippnotatet) fastsetter hvilke prinsipper og metode Nkom vil legge til grunn ved bruk av marginskvistest som verktøy for oppfølging av kravet til ikke-diskriminering i Marked 5. Vedtaket ble påklaget av Telenor, Broadnet og Get TDC og stadfestet i Samferdselsdepartementets (SD) klagevedtak 28. juni 2016.

Telenor ble i Nkoms vedtak av 9. mai 2016 (Rettevedtaket av mai 2016) pålagt å redusere selskapets tilgangspriser for fiberbasert Bredbåndsaksess. Telenor påklaget vedtaket. SD avgjorde klagen i vedtak 24. oktober 2017 og påla Telenor å redusere de samlede grossistprisene med 24,7 %.

Telenor ble også i Nkoms vedtak av 21. februar 2017 (Rettevedtaket av februar 2017) pålagt å endre selskapets tilgangspriser for fiberbasert Bredbåndsaksess. Vedtaket stilte krav om at Telenor må redusere de totale grossistkostnadene med minst 27,8 %. Telenor påklaget vedtaket 14. mars 2017 og ba om utsatt iverksettelse. SD imøtekom anmodningen om utsatt iverksettelse, 27. mars 2017. Nkom oversendte klageinnstilling til SD 12. mai 2017. Telenors klage er til behandling hos departementet.

Etter ny datainnhenting og gjennomføring av marginskvistest varsløt Nkom 16. februar 2018 nytt vedtak om pålegg om retting av Telenors tilgangspriser for fiberbasert Bredbåndsaksess. Telenor oversendte sine kommentarer til varselet 7. mars 2018.

- Vedlegg 1: Nkoms varsel om vedtak 16. februar 2018 om pålegg om retting av Telenors tilgangspriser for fiberbasert Bredbåndsaksess
- Vedlegg 2: Telenors kommentarer 7. mars 2018 til Nkoms varsel om pålegg om retting

Nkom fattet vedtak om pålegg om retting av Telenors tilgangspriser for fiberbasert Bredbåndsaksess 20. april 2018 (Rettevedtaket). Telenor stilte enkelte spørsmål til vedtaket i e-post 3. mai 2018. Nkom besvarte Telenors henvendelse i e-post 10. mai 2018.

Telenor klaget på Rettevedtaket, 18. mai 2018. Telenors klage ble fremsatt innenfor utsatt klagefrist 18. mai 2018, og er således rettidig. NextGenTel ga kommentarer til Telenors klage 29. mai 2018. SD ga 18. mai 2018 Telenor utsatt iverksettelse på Rettevedtaket.

- Vedlegg 3: Nkoms vedtak 20. april 2018 om pålegg om retting av Telenors tilgangspriser for fiberbasert Bredbåndsaksess
- Vedlegg 4: Telenors spørsmål 3. mai 2018
- Vedlegg 5: Nkoms tilbakemelding 10. mai 2018
- Vedlegg 6: Klage fra Telenor datert 18. mai 2018
- Vedlegg 7: Kommentarer fra NextGenTel til Telenors klage datert 29. mai 2018

2. Innhold i klagen fra Telenor

2.1 Overordnede anførsler

Telenor viser innledningsvis til at begrunnelsen for Rettevedtaket er uklar og at det etter deres syn ikke er mulig å følge Nkoms argumentasjon og dermed forstå begrunnelsen for vedtaket. Telenor viser videre til at de har anmodet Nkom om en oppklarende samtale, men at

anmodningen ble avslått og at Nkom heller ønsket at Telenor stilte skriftlige spørsmål som ville bli besvart skriftlig.

Nkoms vurdering

Telenor forespurte Nkom muntlig 2. mai 2018 om et møte for å avklare visse forhold i Rettevedtaket. Nkom fulgte opp henvendelsen i e-post samme dag og ga uttrykk for at det ville være nyttig å få tilsendt Telenors spørsmål. Nkom ga samtidig uttrykk for at det ville kunne være mer hensiktsmessig å besvare spørsmålene skriftlig. Nkom mottok spørsmålene fra Telenor 3. mai 2018, jf. vedlegg 4. I svar til Telenor ga Nkom uttrykk for det overordnet sett var vår vurdering at vedtaket allerede behandler spørsmålene Telenor hadde oversendt. Nkom ga samtidig uttrykk for at vi mente det ville være mer hensiktsmessig å respondere skriftlig. Nkom sendte sin respons til Telenor 10. mai 2018, jf. vedlegg 5.

2.2 Nkom har ikke hjemmel til å pålegge Telenor å rette på en bestemt måte

Telenor mener at bestemmelsene i ekomloven § 10-6 ikke gir hjemmel til å pålegge Telenor å senke tilgangsprisene dersom marginskvistesten viser et negativt resultat, all den tid forpliktelsen som er pålagt i marked 5-vedtaket er å ikke diskriminere mellom intern og ekstern virksomhet. Telenor viser til at ekomloven § 10-6 gir Nkom kompetanse til å pålegge forpliktelser som sikrer at ulovlig atferd bringes i samsvar med forpliktelsen. Pålegg etter ekomloven § 10-6 må således relatere seg til innholdet i forpliktelsen, i dette tilfellet ikke-diskriminering. Forpliktelsen om ikke-diskriminering innebærer etter Telenors oppfatning ikke krav om at grossistprisen skal være på et bestemt nivå. Telenor fremholder videre at ekomloven § 10-6 ikke gir grunnlag for myndighetene til å benytte rettekompensasjonen på en måte som innebærer at forpliktelsen utvides til å ha et annet innhold på håndhevingstidspunktet enn da forpliktelsen ble pålagt. Telenor viser i den forbindelse til rapport fra professor Erling Hjelmeng datert 31. januar 2018. Telenor mener på den bakgrunn at Nkoms pålegg ikke har hjemmel i lov og dermed er ugyldig.

NextGenTel viser til at Telenor har hatt tilsvarende anførsel i tidligere klager og at SD i klagevedtak 24. oktober 2017 konkluderte med at Nkom har rettekompensasjon. NextGenTel er enig i denne avgjørelsen fra SD og viser til at en ikke-diskrimineringsforpliktelse ikke vil ha særlig praktisk betydning dersom det er opp til den regulerte aktøren å bestemme hvordan pliktbruddet skal rettes opp.

Nkoms vurdering

Nkom viser til at Telenors anførsel i all hovedsak er lik anførsel i Telenors klage 30. mai 2016 på Rettevedtaket av mai 2016 og anførsel i Telenors klage 14. mars 2017 på Rettevedtaket av februar 2017. Nkom viser videre til at SD i klagevedtak av 24. oktober 2017 tok stilling til

Telenors klage av 30. mai 2016, og der konkluderte med at anførselen ikke førte frem, jf. klagevedtakets kapittel 3.4.

Når det gjelder Telenors henvisning til at ikke-diskrimineringsforpliktelsen mellom Telenors egen virksomhet og eksterne kjøpere av tilgang ikke innebærer et krav om at grossistprisen skal være på et bestemt nivå, så er det isolert sett riktig. Ikke-diskrimineringskravet følges opp gjennom marginskvistest og regnskapsmessig skille. Forpliktelsen er således innrettet mot å sikre at grossistprisene settes til et nivå som sikrer at tilgangskjøpere lønnsomt kan replikere Telenors sluttbrukerportefølje. At grossistprisen tar utgangspunkt i definerte krav til et marginbilde er imidlertid ikke til hinder for at Nkom kan kreve retting av grossistprisene dersom Telenor ikke etterlever kravet om å sette tilgangsprisene på et nivå som sikrer nødvendig margin.

Nkom kan ikke se at henvisningen til rapport fra professor Erling Hjelmeng bringer inn momenter som gir grunnlag for en annen konklusjon vedrørende Nkoms rettekompentanse og går ikke ytterligere inn på denne rapporten.

2.3 Periodisering av salgs- og akkvisisjonskostnader

Telenor viser til at Nkom legger til grunn at salgskostnadene, som inngår i posten «Sluttbrukerkostnader» i marginskvismodellen, inndeckes samme år som de påløper, og ikke periodiseres over kundens levetid. Telenor fremholder at en slik tilnærming er feil og fører til at salgskostnadene i et vekstmarked overvurderes.

Etter Telenors oppfatning er Nkoms tilnærming verken i tråd med Kommisjonens anbefaling om konsistente ikke-diskrimineringsforpliktelser og kostnadsmetoder (Anbefalingen)¹, BERECs dokument «Guidance on the regulatory accounting approach to the economic replicability test» (BERECs veiledning)² eller prinsipp 6 i Prinsippnotatet³.

Når det gjelder Anbefalingen, mener Telenor at den klart gir anvisning på at salgs- og akkvisisjonskostnadene skal periodiseres over levetiden til et kundeforhold. Telenor viser også til at BERECs veiledning punkt 4.3 understøtter at også kunderelaterte nedstrømskostnader, som normalt ikke periodiseres i regnskapet, skal periodiseres over kundeforholdenes gjennomsnittlige levetid.

¹ http://ec.europa.eu/newsroom/dae/document.cfm?doc_id=2735

² https://www.berec.europa.eu/eng/document_register/subject_matter/berec/download/0/4782-berec-guidance-on-the-regulatory-account_0.pdf

³ <https://www.nkom.no/marked/markedsregulering-smp/%C3%B8konomisk-regulering/marginskvis-marked-4-og-5/attachment/19359?download=true&ts=14f73fa3192>

Hva angår Marginskvisvedtaket, viser Telenor til at Nkom i punkt 3.6 i Prinsippnotatet henviser direkte til den aktuelle ordlyden i Anbefalingen, og at prinsipp 6 således må tolkes til å være i overenstemmelse med Anbefalingen. En annen tolkning av prinsipp 6 vil etter Telenors oppfatning ikke bare være i strid med Anbefalingen, men også gi sterkt urimelige resultater.

Telenor viser til at Nkom har oppgitt å ha en annen forståelse av Anbefalingen enn Telenor, men gir uttrykk for at Nkoms begrunnelse skal indikere noe annet. Telenor mener også at Nkom ikke har begrunnet hvorfor salgskostnader, i motsetning til andre kunderelaterte nedstrømskostnader, ikke skal periodiseres over kundens gjennomsnittlige levetid. Telenor viser i den forbindelse til at det fremgår klart av ordlyden i prinsipp 5 i Prinsippnotatet at engangskostnader skal annualiseres/diskonteres.

I forbindelse med at Nkom i Rettevedtaket har oppgitt at Telenors anførsel om periodisering av salgs- og akkvisisjonskostnader synes å relatere seg til det underliggende Marginskvisvedtaket, viser Telenor til at Nkoms forståelse av prinsipp 5 i Prinsippnotatet ikke er i samsvar med ordlyden i prinsippet. Telenor viser videre til at det først er ved den etterfølgende håndhevingen at det ble tydelig for Telenor at Nkom legger en avvikende forståelse av dette prinsippet til grunn. Telenor mener derfor at de ikke hadde foranledning til å klage på at marginskvismodellen ikke periodiserer salgs- og akkvisisjonskostnader. Telenor viser endelig til at selskapet derfor har påklaget dette forholdet i tilknytning til gjennomføringene av marginskvistestene.

Telenor viser også til at Nkom i tilbakemeldingen på Telenors spørsmål hevder at en periodisering av salgs- og akkvisisjonskostnadene ville medført at Telenor måtte ha rapportert slike data for tidligere perioder. Telenor stiller seg undrende til denne påstanden og viser til hvordan andre kostnader periodiseres i marginskvistesten, herunder internettruter og TV-boks. Telenor mener det er naturlig å benytte samme metodikk for salgs- og akkvisisjonskostnadene, herunder at salgskostnaden per salg i siste periode periodiseres over kundens levetid.

Telenor mener på denne bakgrunn at Nkom, ved å ikke periodisere salgs- og akkvisisjonskostnadene over kundens levetid, har lagt feil prinsipp til grunn ved gjennomføring av marginskvistesten. Telenor mener denne feilen har direkte betydning for resultatet i testen og innebærer at Rettevedtaket er ugyldig.

NextGenTel mener henføringen av salgs- og akkvisisjonskostnader er i samsvar med hva som fremgår av Marginskvisvedtaket, og kan ikke se at Telenors anførsel kan føre frem.

Nkoms vurdering

Før vi kommenterer Telenors anførsler, viser Nkom til hva vi har oppgitt om periodisering av salgskostnader innledningsvis i Rettevedtaket kapittel 4. Nkom fremholder der at den

grunnleggende problemstillingen er om gjennomføringen av marginskvistesten er i henhold til Marginskvisvedtaket. Nkom fastholder at dette er et korrekt utgangspunkt for vurderingen av om salgs- og akkvisisjonskostnader skal henføres til det året de påløper, eller periodiseres over kundeforholdets gjennomsnittlige levetid. Nkom fastholder videre at henføringen av salgs- og akkvisisjonskostnader i Rettevedtaket er i tråd med hva som følger av Marginskvisvedtaket. Når det gjelder Telenors anførsel om at Nkom overvurderer salgs- og akkvisisjonskostnadene i et vekstmarked, fastholder Nkom at vår tilnærming er den mest hensiktsmessige metoden å legge til grunn i marginskvismodellen. Nkom vil utdype disse forholdene nedenfor i tilknytning til vurderingen av Telenors anførsler.

Når det gjelder Telenors anførsler om at Nkoms tilnærming verken en er i tråd med Anbefalingen eller BERECs veiledning, er disse i all hovedsak identiske med Telenors kommentarer til Nkoms varsel om vedtak 7. mars 2018. Nkom ser ikke grunn til å kommentere anførselen ytterligere her, og viser til våre vurderinger i Rettevedtaket kapittel 4.

Nkom kan videre ikke se at det er grunnlag for Telenors anførsel om at det ikke er samsvar mellom Nkoms oppfatning om at vår og Telenors forståelse av Anbefalingen avviker, og Nkoms begrunnelse for denne oppfatningen. Nkom kan heller ikke se at vår argumentasjon nødvendigvis skulle lede til en konklusjon om at alle sluttbrukerkostnader må spres utover kundens levetid ved gjennomføring av marginskvistest, slik Telenor anfører. Nkom viser her til side 5 i Rettevedtaket hvor vi begrunner at Anbefalingen ikke kan anses å legge en føring om at kostnader som normalt ikke periodiseres, skal periodiseres ved gjennomføring av en økonomisk replikerbarhetstest.

Nkom kan heller ikke se at det er grunnlag for Telenors påstand om at Nkom ikke har begrunnet hvorfor salgskostnader, i motsetning til andre kunderelaterte nedstrømskostnader, ikke skal periodiseres over kundens gjennomsnittlige levetid.

Nkom viser først til at det fremgår klart av Prinsippnotatet⁴, som er vedlagt Marginskvisvedtaket, at det kun er engangskostnadene som skal periodiseres over gjennomsnittlig kundelevetid. Som det fremgår av Rettevedtaket og Nkoms tilbakemelding på Telenors spørsmål i e-post 10. mai 2018, er salgs- og akkvisisjonskostnadene ikke kategorisert som engangskostnad i Prinsippnotatet.

Å kategorisere salgs- og akkvisisjonskostnadene som engangskostnader som skal periodiseres over kundens gjennomsnittlig levetid, vil etter Nkoms vurdering dessuten være lite hensiktsmessig. For at en periodisering av slike kostnader skal være hensiktsmessig, fastholder

---

⁴ Jf. prinsipp 5

Nkom at det ville være nødvendig å innhente data fra tidligere perioder. Hverken å fordele faktiske salgs- og akkvisisjonskostnader for en gitt periode over kundens gjennomsnittlige levetid, eller å skalere disse kostnadene til å gjelde for hele kundemassen og deretter periodisere dem, vil etter Nkoms vurdering være fullgode alternativer. Nkom viser til at salgs- og akkvisisjonskostnadene skal være et representativt uttrykk for konkurranseintensiteten på testtidspunktet. Nkom fastholder etter dette at den valgte metoden for henføring av salgs- og akkvisisjonskostnader er en formålstjenlig tilnærming for å ivareta økonomisk repliserbarhet for en effektiv, alternativ tilbyder som kjøper tilgang til Telenors fiberbaserte infrastruktur. Nkom ser således heller ikke grunn til å gå ytterligere inn på Telenors kommentar om at de stiller seg undrende til at Nkom måtte ha innhentet data fra tidligere perioder dersom salgs- og akkvisisjonskostnader skulle vært periodisert.

Når det gjelder Telenors anførsel om at selskapet ikke har hatt foranledning til å klage på at marginskvismodellen ikke periodiserer salgs- og akkvisisjonskostnader, så bemerker Nkom først at vi ikke er enig i Telenors beskrivelse om at Nkoms oppfatning er «avvikende». Nkom viser i den forbindelse til vår forståelse av innholdet i Anbefalingen slik dette fremgår av Rettevedtakets kapittel 4 og vårt svar til Telenor 10. mai under overskriften «salgskostnader». Nkom fastholder videre vår konklusjon i Rettevedtaket om at Marginskvisvedtaket gir anvisning på at salgs- og akkvisisjonskostnader skal henføres til den perioden kostnadene inntreffer.

Nkom kan videre ikke se at Telenors anførsel om at salgs- og akkvisisjonskostnadene burde vært periodisert over kundenes gjennomsnittlige levetid, på samme måte som engangskostnader i modellen, kan føre frem.

Nkom viser til at periodisering av engangskostnader over gjennomsnittlig kundelevetid i marginskvismodellen gjøres under en forutsetning om at dette er kostnader som påløper for alle kundeforholdene på testtidspunktet. Dersom salgs- og akkvisisjonskostnadene skulle vært behandlet på samme måte som engangskostnader i modellen, måtte disse kostnadene for den aktuelle perioden blitt aggregert opp til å gjøres gjeldende for alle kundene. Nkom bemerker at metoden Telenor foreslår med en slik skalering, reelt sett synes å innebære at modellen ville legge til grunn høyere salgs- og akkvisisjonskostnader enn hva som er lagt til grunn i Rettevedtaket.

Nkom viser videre til at salgs- og akkvisisjonskostnadene som benyttes i marginskvismodellen kun er relatert til nye kunder i perioden som kostnadsgrunnlaget er hentet fra. En periodisering av disse kostnadene vil derfor føre til at disse kostnadene vil bli kraftig underestimert i marginskvismodellen. Aggregeringen som gjøres av salgs- og akkvisisjonskostnadene i modellen, er derfor nødvendig for å gi et realistisk estimat på nivået på disse kostnadene på testtidspunktet.

Nkom kan etter dette ikke se at Telenors anførsler knyttet til henføring av salgs- og akkvisisjonskostnader kan føre frem.

Nkom kan ikke se at Telenors øvrige anførsler tilfører noe nytt i forhold til Telenors kommentarer til Nkoms varsel om vedtak 7. mars 2018 og spørsmål i e-post 3. mai 2018. Vi viser derfor til Nkoms vurderinger i Rettevedtaket og Nkoms tilbakemelding på Telenors spørsmål i e-post 10. mai 2018.

Telenor har i tilleggskommentarer av 2. oktober 2017 til sine klager på Rettevedtaket av mai 2016 og Rettevedtaket av februar 2017, anført at salgs- og akkvisisjonskostnader skulle vært periodisert over kundeforholdets levetid. I klagevedtaket av 24. oktober 2017 kapittel 3.5, konkluderte SD med at Telenors anførsel ikke førte frem.

2.4 Justering 6 – gjennomsnittlig kundelevetid

Telenor gir i klagen uttrykk for at Nkoms anvendelse av prinsipp 6 i Prinsippnotatet ikke er korrekt. Telenor viser til at det klart fremgår av innhentede data fra de andre tilbyderne at den gjennomsnittlige kundelevetiden for fiberbaserte bredbåndstjenester er langt over gjennomsnittlig kundelevetid for kobberbaserte bredbåndstjenester. Telenor mener videre at Nkom nå har mottatt entydige markedsdata om gjennomsnittlig kundelevetid for fiberbaserte bredbåndstjenester og at disse må legges til grunn.

Telenor viser videre til at gjennomsnittlig kundelevetid for de alternative leverandørene falt fra 109 måneder i varselet til 89 måneder i Rettevedtaket, og at det har fremkommet at dette skyldes at data fra Viken ikke var inkludert i varselet. Telenor mener måten Viken har beregnet gjennomsnittlig kundelevetid på er feil og fremholder at det er stor sannsynlighet for at de alternative tilbyderne anvender ulike metodikk ved beregning av gjennomsnittlig kundelevetid. Telenor gir videre uttrykk for at Nkom ikke synes å ha kvalitetssikret dataene. Som følge av dette mener Telenor at det Nkom omtaler som lite robuste markedsdata like gjerne kan være et resultat av at aktørene anvender ulike metode for beregning av gjennomsnittlig kundelevetid.

NextGenTel viser til at Telenors påstand om at det er stor sannsynlighet for at alternative leverandører anvender ulike metodikk ved beregning av gjennomsnittlig kundelevetid, ikke er forenelig med Telenors påstand om at Nkom har mottatt entydige markedsdata som viser at gjennomsnittlig kundelevetid for fiberbaserte bredbåndstjenester er lang over gjennomsnittlig kundelevetid for kobberbaserte bredbåndstjenester. NextGenTel mener Nkoms fremgangsmåte må kunne sies å være i samsvar med prinsipp 6 i Prinsippnotatet, hvor det bl.a. fremgår at dersom det mangler robuste data for kundelevetid for fiberbaserte bredbåndstjenester, vil den

gjennomsnittlige kundelevetiden for kobberbaserte bredbåndstjenester og andre markedsdata også bli vurdert for å gi et anslag på kundelevetiden for fiberbasert bredbånd. Etter NextGenTels mening har Nkom ikke mottatt robuste data for kundelevetiden for fiberbaserte bredbåndstjenester.

Nkoms vurdering

Nkom ser først grunn til å påpeke at det overordnede formålet med fastsettelsen av gjennomsnittlig kundelevetid, er å reflektere denne parameteren for fiberbaserte bredbåndstjenester på en konkurranseutsatt infrastruktur.

Prinsippnotatet gir anvisning om at dersom det mangler robuste data for kundelevetid for fiberbaserte tjenester, vil Nkom kunne se hen til levetiden for kobberbaserte tjenester og andre markedsdata i vurderingen. Nkom konstaterer at de mottatte data vedrørende kundelevetid for fiberbaserte bredbåndstjenester har variert mye i de tre rundene Nkom har innhentet data, både for Telenor og for relevante alternative tilbydere. Nkom har derfor sett hen til gjennomsnittlig kundelevetid for kobber og andre markedsdata.

Det er riktig som Telenor sier at Nkom ikke har fastsatt en konkret metode for beregning av gjennomsnittlig kundelevetid. Nkom har sammenlignet de mottatte dataene av oppgitt kundelevetid, både over tid og mellom selskapene. I tilfeller hvor samme selskap har rapportert avvikende data sammenlignet med tidligere perioder, har Nkom bedt selskapet om en nærmere begrunnelse. Nkom mener på den bakgrunn at det ikke er grunnlag for Telenors anførsel om at Nkom ikke har kvalitetssikret dataene for gjennomsnittlig kundelevetid.

Nkom fastholder at vår tilnærming til fastsettelse av gjennomsnittlig kundelevetid er i tråd med Prinsippnotatet. Nkom viser for øvrig til at forutsetningene i modellen om gjennomsnittlig kundelevetid, ikke innebærer at modellen forutsetter kortere gjennomsnittlig kundelevetid enn i andre sammenlignbare land.

Nkom kan ikke se at Telenors anførsler for øvrig tilfører noe nytt i forhold til Telenors kommentarer til Nkoms varsel om vedtak 7. mars 2018 og spørsmålene Nkom besvarte i e-post 10. mai 2018.

2.5 Beregning av rabatt i modellen

Telenor viser til at inntektene i marginiskvismodellen beregnes ved å ta utgangspunkt i månedsprisen for abonnementer (listepriis). Videre legges det til engangsinntekter periodisert over kundens levetid, men trekkes fra rabatter som ytes kunden, slik at kundens reelle pris legges til grunn i modellen.

Telenor viser videre til at de månedlige engangsinntektene for CDK-produktene i modellen er

lavere enn tilhørende inntektsreduksjonen fra rabattene. Modellen legger således til grunn at Telenor har en negativ netto månedlig engangsinntekt for CDK-produktene. Telenor fremholder at dette ikke er et realistisk resultat og at feilen synes å oppstå ved at inntekter og rabatter periodiseres forskjellig i modellen.

Telenor viser også til Nkoms svar på spørsmålene i e-post 10. mai 2018 der Nkom har påpekt at Telenor tidligere har informert om at selskapet har rapportert kampanjene i sin helhet på TV-produktene og at det er vanskelig å anslå hvor mange kunder som kun har bestilt bredbånd. Telenor opplyser i klagen at mer enn [REDACTED] av nye kunder bestiller både bredbånd og TV-pakke og mener at en korrekt henføring av rabattene fortsatt vil gi negative engangsinntekter for CDK-produktene.

Nkoms vurdering

Telenors anførsel er langt på vei identisk med Telenors kommentar til varselet. Nkom kan derfor ikke se at Telenors anførsel tilfører noe vesentlig nytt i forhold til Telenors kommentarer til Nkoms varsel og spørsmål i e-post 3. mai 2018. Vi viser derfor i all hovedsak til Nkoms vurderinger i Rettevedtaket kapittel 5 og tilbakemeldingen på spørsmålene i e-post 10. mai 2018.

Nkom vil likevel kort kommentere på Telenors henvisning til at selv om en andel av rabattene var henført til flaggskipproduktene som kun inneholder bredbåndsprodukter, vil modellen fortsatt gi negative netto engangsinntekter for CDK-produktene. Nkom viser her til at henføringen av rabatter og engangsinntekter i marginskvismodellen er i tråd med Prinsippnotatet, og at det er porteføljen som helhet som er relevant når Nkom gjennomfører marginskvistester.

Når det gjelder Telenors kommentar om andel nye CDK-kunder som bestiller både bredbånd og TV-pakke, registrerer Nkom at det tilsynelatende ikke lenger er vanskelig å rapportere på dette, jf. Telenors e-post 17. august 2017 som er sitert i Nkoms svar på Telenors spørsmål. Nkom fastholder uavhengig av dette vår argumentasjon i Rettevedtaket om at Telenors tilnærming ville innebære at det måtte estimeres et rabattnivå for alle Telenorkundene og at den metoden marginskvismodellen benytter er bedre egnet til å reflektere konkurranseintensiteten på testtidspunktet.

3. Oppsummering og innstilling

Etter Nkoms oppfatning medfører ikke Telenors klage nye opplysninger som gir grunnlag for å endre eller omgjøre Nkoms vedtak 20. april 2018.

Nkom innstiller derfor på følgende vedtak i klagesaken:

”Klagen av 18. mai 2018 fra Telenor på Nasjonal kommunikasjonsmyndighets vedtak av 20. april 2018 om pålegg om retting av Telenors tilgangspriser for fiberbasert Bredbåndsaksess i marked 5, tas ikke til følge.”

I henhold til ”Veiledende regler for saksbehandlingsfrister for klager på vedtak fattet av Post- og teletilsynet etter Ekomloven” punkt 4, kan parter og andre berørte uttale seg om Nkoms innstilling til Samferdselsdepartementet innen en frist på to uker.

Med hilsen

Irene Åmot
avdelingsdirektør

Kenneth Olsen
fagsjef

- Vedlegg 1: Nkoms varsel om vedtak 16. februar 2018 om pålegg om retting av Telenors tilgangspriser for fiberbasert Bredbåndsaksess
- Vedlegg 2: Telenors kommentarer 7. mars 2018 til Nkoms varsel om pålegg om retting
- Vedlegg 3: Nkoms vedtak 20. april 2018 om pålegg om retting av Telenors tilgangspriser for fiberbasert Bredbåndsaksess
- Vedlegg 4: Telenors spørsmål 3. mai 2018
- Vedlegg 5: Nkoms tilbakemelding 10. mai 2018
- Vedlegg 6: Klage fra Telenor datert 18. mai 2018
- Vedlegg 7: Kommentarer fra NextGenTel til Telenors klage datert 29. mai 2018

Kopimottakere: Telenor og NextGenTel